

Sygn. akt V CSK 398/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa "A." spółki z o.o. w K.

przeciwko K. spółce z o.o. w O.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa. Zagadnienie ma cechować się istotnością, czyli być doniosłe z uwagi na rangę zawierającego się w nim problemu prawnego oraz jego znaczenie wykraczające poza potrzeby rozstrzygnięcia sprawy, w której wniesiono skargę. Nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002r., III CKN 570/01, OSNC 2002,

nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl., z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, niepubl., z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, niepubl. i z dnia 30 kwietnia 2015r., V CSK 598/14, niepubl.).

Zdaniem skarżącej w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do pytania: „czy oświadczenie o potrąceniu powinno być traktowane, jako niewłaściwe uznanie długu?”.

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącą nie spełnia wyżej sprecyzowanych w judykaturze Sądu Najwyższego wymagań. Skarżąca nie przytoczyła ani nie uzasadniła takich argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych.

Problematyka uznania niewłaściwego była przedmiotem szeregu wypowiedzi Sądu Najwyższego wyjaśniających jej istotę i zasady stosowania (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2002 r., II CKN 1312/00, OSNC 2003, nr 12, poz. 168 i z dnia 19 marca 1997 r., II CKN 46/97, OSNC 1997, nr 10, poz. 143). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano, iż uznanie niewłaściwe polega na tym, że dłużnik nie składa wprawdzie wyraźnego oświadczenia o uznaniu roszczenia, lecz na podstawie objawów jego zachowania kontrahent może zasadnie przyjmować, że dłużnik ma świadomość ciążącego na nim zobowiązania i ma zamiar dobrowolnego spełnienia świadczenia. Do uznania roszczenia ze skutkiem przerwania biegu przedawnienia może dojść przez takie zachowanie się zobowiązanego, które – choćby nie wyrażało zamiaru wywołania tego skutku - dowodzi świadomości istnienia roszczenia po stronie zobowiązanego. Zarówno w orzecznictwie jak i doktrynie, jako przykłady zachowań prowadzących do przerwania biegu przedawnienia poprzez uznanie niewłaściwe podaje się np. skierowane do wierzyciela prośby o rozłożenie długu na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z długu, zapłatę części długu, udzielenie przez dłużnika zabezpieczenia. Analogicznie traktowane jest potrącenie, choć dokonywane jest przez dłużnika występującego w tym wypadku w roli wierzyciela, jednak zawiera w sobie uznanie dotyczące własnego długu tego podmiotu i zgodę na kompensatę swojej wierzytelności z wierzytelnością wzajemną, przyznając tym samym jej istnienie. Natomiast to, czy konkretne zachowanie dłużnika, można

uznać za przyznanie, że dług istnieje, jest tylko kwestią oceny stanu faktycznego ustalonego przez sąd *meriti*, która nie podlega kontroli kasacyjnej i nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2011 r., I CSK 703/10, OSNC - ZD 2012, nr 4, poz. 70, z dnia 16 lutego 2012 r., III CSK 208/11, OSNC - ZD 2013, nr 3, poz. 51, z dnia 25 marca 2010 r., I CSK 457/09, OSNC- ZD 2010, nr 4, poz. 112, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1982 r., I CZ 106/82, niepubl.).

Z przytoczonych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).